

KIRKESIDEN

DANSK KIRKE I SYDSLESVIG – VI GØR FOLKEKIRKEN LIDT STØRRE

www.dks-folkekirken.dk

Jacob Ørsted, Henriette Gosvig Knudsen & Ruben Fønso

Ateistisk reklamekampagne på Londons busser. Kampagneudvikler Ariane Sherin ses her sammen med biologen og forfatteren Richard Dawkins (Foto: Zoe Margolis)

Kirkens medlemstal falder, og mange medlemmer søger nye veje

Ateisme - en ny religion?

TROEN HAR TRANGE kår, og hvor man før har taget religion for en givet og selvfølgelig del af livet, er selv store trossamfund nu i krise. Church of England har det laveste procentvise besøgstal nogensinde med kun 0,2 % af befolkningen på kirkebænkene på en almindelig søndag, og i USA hævder 40 % af amerikanerne at gå i kirke en gang om ugen, men det reelle tal er tættere på 20 %. Det forventes at protestantismen i løbet af det 21. århundrede vil være en minoritetsreligion i store dele af Vesteuropa.

Også på vore breddegrader ses tendensen, og en af de største udfordringer for de kristne kirker er ikke andre trosretninger, men sekularisering. Sekularisering betyder ifølge Google 'en frisættelse fra religiøse magter og trospraksis'. For nogle er årsagen at man enten ikke ved meget om religion og tro, eller også at man er ligeglad. For andre er årsagen at det religiøse verdensbillede kan være svært at forene med den verden man kan iagttage; fx kan det være svært at se hvor Gud er henne når krig og naturkatastrofer forårsager lidelser og tab af menneskeliv.

Richard Dawkins: 'Gud er en illusion'

Netop disse punkter er væsentlige i den bølge af såkaldt Ny Ateisme som gennem det seneste årti har bredt sig i Europa, og en af hovedpersonerne bag Den Ny Ateisme er den nu pensionerede engelske professor Richard Dawkins. Dawkins er biolog af profession, men har gennem en årrække gjort sig til talsmand for religionens skadelige indflydelse, og han har udgivet adskillige bøger om emnet. Den mest kendte, 'Illusionen om Gud' kom i 2006, og som titlen antyder, indbyder bogen ikke til debat om religion. Det er heller ikke Dawkins' ærinde. Hans udtalte hensigt er at omvende troende; at få dem til at se fornuften i ateisme og lægge overtro, undertrykkelse og frygt bag sig, og være stolt af at man er i stand til at leve sit liv uden indbildt hjælp fra sin usynlige ven.

Bogen er interessant, om ikke andet så fordi den giver et indblik i Dawkins' argumentationsform, men det er desværre også noget af det eneste positive man kan sige om den. Til gengæld har den cementeret Dawkins' status som talerør og chef-ideolog for Den Ny Ateisme, og hvis man ønsker at kende de hyppigst fremførte argumenter for ateisme, er bogen absolut værd at læse. Men den understreger også at Ny Ateisme hverken er ny eller ateisme. Den er – med en omskrivning af Dawkins' egne ord fra bogen – populærvidenskab i en lånt kittel.

Den Ny Ateisme har fået mange tilhængere som tidligere har været medlemmer af en kirke eller har tilhørt en trosretning, og man kan mene at springet fra udøvende troende til aktiv ateist er stort, men i dette tilfælde svarer det mere til en konvertering til en

anden tro end en decideret flugt fra organiseret religion. Den amerikanske religionsforsker William Paden beskriver et fællestræk ved alle religiøse systemer, nemlig at de som minimum omfatter en samling myter, en eller flere guder, et sæt ritualer og et sæt renhedsregler. Og ser man på Den Ny Ateisme, er det let at forveksle den med en religion.

Erstatter naturvidenskaben Gud?

Med 'Illusionen om Gud' har Dawkins gjort sig selv til den ny ateismes ypperstepræst, og 'Illusionen om Gud' er blevet ateismens helligskrift. Ateister citerer Dawkins og bogen, genbruger hans argumenter og refererer til hans tv-optrædener og henter dermed legitimitet i deres kamp mod troens tyranni. I bogen udvikler og præsenterer Dawkins et sæt myter hvis hovedtræk er at naturvidenskaben har svaret på alt, og at religion er overtro, dumhed, indskrænkethed og mangel på selvstændighed og intelligens, hvilket naturligvis betyder at religiøse mennesker ligger under for en vildfarelse som de skal hjælpes ud af; ud i fornuftens klare lys. Endelig fremstår bekendelsen til naturvidenskabens evne til at besvare alle livets store spørgsmål som det sensels- og renhedsritual der gør én til en sand ateist.

Ateisme vil være et troværdigt alternativ

Ny Ateisme ligner til forveksling et komplet trossystem, og det forklarer til dels hvorfor ateisme i dens organiserede form er så attraktivt et alternativ til (andre) religioner. Imidlertid er det et alternativ der blot udskifter ét sæt dogmer med et andet, og de væsentligste af Dawkins' ankepunkter i forhold til etablerede trossystemer genfindes i Den Ny Ateisme. Dawkins beskylder fx alle religioner over én kam for at være intolerante, indskrænkede, ekskluderende og båret af en tro på ting der ikke kan bevises. Læser man 'Illusionen om Gud', står det hurtigt klart at præcis de samme prædikater kan hæftes på Den Ny Ateisme, hvis mest fundamentalistiske tilhængere kræver religion afskaffet og forbudt. Det synspunkt er endda mere yderligtgående end nogen af de religiøse organisationers, da ingen af dem har krævet ateisme forbudt eller afskaffet.

Ateisme er noget som kirker og trossamfund i almindelighed må forholde sig til, og i det perspektiv er Dawkins og 'Illusionen om Gud' nærmest obligatorisk pensum, ikke mindst fordi begge giver et interessant indblik i hvad der rører sig i samfundet og samtidig – formentlig stik imod Dawkins' intentioner – også giver et godt indblik i hvordan Den Ny Ateisme i dens forskellige former kan imødegås og tilbagevises som det den er; et nyt trossystem der tilbyder et alternativ til etablerede systemer.

Ruben Fønso

Er kristen efterfølgelse overhovedet mulig?

Follow that God!

Henriette Gosvig Knudsen

"FØLG MIG" SIGER Jesus, når han er ude at fiske disciple, og i evangelierne hører vi ofte om folk, der lægger, hvad de har i hænderne og følger efter ham, hvor han går. "Følg mig" betyder to ting. Det kan enten betyde "Kom med mig", eller det kan betyde "Efterfølg mig". De to betydninger kombineres i kristendommen, hvor den kristne både efterstræber at blive som Jesus og ved at følge med ham – altså følge hans lærdomme, hvilket i bund og grund betyder det samme. Når den kristne følger Jesus, efterfølger han også hans eksempel ved sin hele livsførelse og overbevisning.

I yderste konsekvens af Kristi efterfølgelse må man derfor være beredt til at dø for sin overbevisning, hvilket lyder meget romantisk, men slet ikke er let. I Markus-evangeliet lover disciplene Jesus, at de vil være ham tro til døden, men da Jesus bliver taget til fange, flygter de hovedløst, og Jesus dør alene på korset. Dermed bliver Jesu død til noget enestående – noget uefterligneligt, i hvert fald set ud fra det almenmenneskelige perspektiv.

Jesus var dog ikke "kun" et forbillede i menneskelig forstand. Han døde for vore synders skyld på korset. Skærtorsdag vaskede han fødderne på sine disciple som et billede på, at han var deres tjener og at de skulle selv være som tjenere. Derpå spiste han med dem og indstiftede nadveren med ordene: "Denne kalk er den ny pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes for-

ladelse". Ved sin død soner Jesus altså menneskeslægtens synder mod Gud. Det er i hvert fald det, vi lærer; det er det, præsterne prædiker om, og det er det, konfirmanderne er blevet undervist i.

Da Jesus dør på korset, ophæves det fjendskab, der bestod imellem Gud og mennesker og som bestod i, at Gud stillede krav, som mennesket ikke kunne opfylde og derfor gang på gang blev ramt af den guddommelige vredes sunde tugt. Groft sagt sluttede Gud fred med mennesket, da hans søn døde på korset, og for at vise sin vilje til at forsones menneskeheden med sig oprejste han sin søn fra de døde, og derved bliver gudsførelsen "i Kristus". At ingen kommer til Gud, hvis det ikke er igennem hans søn, og derigennem ligger den kristnes efterfølgelse af Kristus. Ikke ved gerningsretfærdighed, men fordi kun den vej fører til Gud.

Hvordan ser fremtiden ud for Dansk Kirke i Sydslesvig?

Seriøs 2020-plan bør få en søster

Kirkedagen 2014 indledtes med gudstjeneste i Gottorp Slotskirke

(Foto: Martina Metzger)

STOR ROS TIL Kirkerådets 2020-plan fra formanden for Folketingets Kirkeudvalg, Karen Klint (S). Den bør dog ikke stå alene, da det kan give bagslag. Kirke med geist skal slå følgeskab med 2020-planen, og en fælles kirke- og kreds dag skal give *aspiration* til, hvor, hvad og hvordan vi kan blive bedre!

Karen Klint overbragte en hilsen på Kirkedagen palmesøndag på A.P. Møllerskolen. „Inspirerende, og I må komme og fortælle Kirkeudvalget mere om jeres arbejde“, var nogle af ordene fra Karen Klint. 2020-planen fra Kirkerådet er da også et stykke seriøst arbejde, der har set på Dansk Kirke i Sydslesvigs fremtid. Hovedlinierne er besparelser ved sammenlægning af menigheder, uddelegering af arbejdsopgaver og dermed nedskæringer i antallet af præster. Forarbejdet har været grundigt. Demografien er undersøgt, samtaler med menighedsråd og præster har fundet sted, og anbefalinger er nedskrevet. Rettidig omhu for kirkens fremtid, men, for der er et men!

2020-planen har en akilleshæl

Skal Dansk Kirke i Sydslesvig have en fremtid, må der appelleres til både hjerne,

hjerter og fødder. 2020-planen taler til fornuften og dermed hjernen, og alle kan forstå, at der skal spares. Besparelser alene må dog ikke være målet, for da mister man motivationen, bliver træt og slår fra. Hjerter og fødder går i stå, og der bliver tale om afvikling i stedet for udvikling.

Kirke med geist og en fælles kreds dag

2020-planen må have en søster, den kan gå hånd i hånd med, og som inspirerer menigheder, menighedsråd og præster. Udgangspunktet må være kirke med geist og en fælles vision for, hvor og hvordan kirken skal være i 2020. Et idékatalog for tiltag skal udarbejdes ud fra de mange erfaringer, der er gjort nord og syd for grænsen samt hos vore tyske nabokirker. Der findes ingen facitliste, og hver enkelt menighed skal derfor hente hjælp i andres erfaringer. Der skal tages små, men vedvarende skridt, så målene nås og begejstringen smitter og vokser. En fælles kreds dag til inspiration for kirkerne i Sydslesvig må være første tilløb. Så skal geisten nok sprede sig, og vi har dermed stimuleret både hjerne, hjerter og fødder.

Jacob Ørsted